

Notat

Til: Bibliotekstyret
Fra: Bibliotekdirektøren

Sakstype: Diskusjonssak
Møtedato: 19.06.2025
Notatdato: 06.06.2025
Saksansvarlig: Cecilia Ekström
Saksbehandlere: Cathinka Neverdal og Runhild Seim

Forbudte Bøker-uka Norge

Bakgrunn

Forbudte bøker-uka Norge ble arrangert for første gang i oktober 2024, på initiativ fra Universitetsbiblioteket v/Cathinka Neverdal og Runhild Seim. Over 250 bibliotek, bokhandlere og organisasjoner deltok med utstillinger, arrangementer og andre aktiviteter. Forbudte bøker-uka skal bidra til å øke oppmerksomheten rundt ytringsfrihet og demokrati, og være ramme for samtaler og debatt om disse temaene. Uka er med på å styrke beredskapen mot ulike former for sensur, og er en feiring av lesefriheten.

Banned Books Week har blitt arrangert i USA siden 1982, og startet som en reaksjon på økende utfordringer rundt sensur av bøker. I dag er dette en stor internasjonal koalisjon av ytringsfrihetsorganisasjoner, bibliotek, forlag og bokhandlere. I Sverige blir uka koordinert av Svenska PEN og Dawit Isaak-biblioteket, og i Danmark har Dansk PEN tatt initiativ til årets kampanje. Her i Norge koordineres uka av Universitetsbiblioteket i Oslo, i samarbeid med Norsk PEN, Norsk bibliotekforening og fylkesbibliotekene, med støtte fra UiO:Demokrati og Fritt Ord.

Prosjektet er forankret i HumSam-bibliotekets ledergruppe, som også er styringsgruppe, og UBs ledergruppe.

Hovedproblemstillinger

- Vårt tema for årets Forbudte bøker-uke er *beredskap og mobilisering*, der målet er å styrke beredskapen mot forskjellige former for sensur hos bibliotekansatte og andre. Hvordan kan vi som fag- og forskningsbibliotek stå bedre rustet mot sensurforsøk av ulik art, og hva bør en beredskapsplan mot potensielle trusler og sensurforsøk fokusere på?
- Forskningsformidling: Ett mål for prosjektet er å fremme UiOs forskning, og bidra til å formidle forskningsbasert kunnskap. Vi har allerede god dialog med UiO:Demokrati og kommunikasjonsnettverket ved UiO. Har bibliotekstyret noen innspill til hvordan vi kan nå bredt ut og formidle forskningen innen rammene av dette prosjektet?

- Studentinvolvering: Hvordan involvere studentene våre på best mulig måte i et slikt prosjekt?

Hvorfor skal denne saken opp på bibliotekstyremøte?

Vi ønsker at prosjektet Forbudte bøker-uka skal være forankret i hele organisasjonen, og vil derfor legge fram status, foreløpige resultater og videre planer for Bibliotekstyret som orientering med påfølgende diskusjon.